

Stev. 17. Leto 2.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročina četrletno 12 dinarjev.*Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽJ*

Strokovna in politična internacionala.

Kaj radi dandanes različni gospodje z buržauzno psihologijo govorje delavstvu, da se naj le druži v organizaciji, ali samo v takšne, ki niso politične. Ker politiko naj delavec raje pusti pri miru, ker mu zanimanje za njo le škoduje. Briga naj se le samo za svoje potrebe, za svoj kruh, za svojo mezdo, t. j. za službo. Zato so zanj edino rešilne stanovske organizacije, da skupno z delodajalcem dela za svoj večji košek kruha.

Da je to le voda na mlin kapitalističnega izkorisčevanja, ne bomo tu dokazovali. To je delavstvo že preizkusilo tekom dolgih desetletij. Tudi ne bomo sedaj razlagali, zakaj hočejo taki gospodje z buržauzno psihologijo videti delavca le kot manjvredno bitje, ki se s politiko, ki je vendar pojavi vsega, kar se vrši v človeški družbi in ki klasificira, da se tako izrazimo, človeka, naj se ne zanima za politiko in naj to prepusti drugim, t. j. delodajalcem.

Po vojni, posebno pa po ponesrečenih železničarski stavki leta 1920. pa se je mnogim železničarjem in delavcem to govorjenje, ne se brigati za politiko (ker to ni za rajo, za sužnje, za politiko se sme le gospoda zanimati), vceplilo v možgane tako, da se ogibljejo celo strokovnih organizacij. In ni se to dovolj, nego si puste nekateri celo dopovedati, da je razredno-bojevna strokovna organizacija tudi politična in to tembolj, ker je internacionalna. Ti delavci se ne smatrajo, da pripadajo, pa četudi, da se tako izrazimo, proti svoji volji, delavskemu razredu, ne marajo torej veljati kot človek, in ker gospodje (t. j. ne prodajati svojo delovno moč) biti ne morejo, se zadovoljujejo s tem, da živatarijo v čustvu sužnja ali hlapca brez svoje volje in brez spoštovanja samega sebe.

Gotovi kapitalistični agenti pa to, kjer le morejo, podčrtavajo in ovirajo hitrejšo konsolidacijo delavskega gibanja, ki pa se bo vkljub temu, čeravno nekoliko počasnejše, izvršila. Ker delavski razred v človeški družbi je faktor za sebe in je poleg tega tudi edini faktor, ki bo prerabil današnjo človeško družbo in ustvaril popolnejši in pravičnejši družabni red.

Ker se pa tuintam pojavljajo nesporazumevanja in napačna presojanja o internacionali, smo se odločili v glavnih obrisih to zadevo nekoliko pojasniti.

Vse delavske strokovne organizacije, pa naj bodo katerekoli, so organizirane v državi in pa v svoji internacionali. Kovinarska v kovinarski, živilska v živilski, tipografi v tipografski, rudarji v rudarski itd. Naš »Savez železničarjev Jugoslavije« v železničarski, oziroma v transportni federaciji. Kakor veste, je najprej vsaka organizacija organizirana v svojem kraju. Te organizacije-podružnice imajo svojo centralo, ali, kakor se pravilno razume, so organizacijska celota. Ta organizacijska celota je organizirana, recimo v Sloveniji, zoper v višjo strokovno instanco, to je v »Strokovno komisijo za Slovenijo«.

Vse strokovne organizacije v Sloveniji, ki se organizirajo zoper v eno celoto, tvorijo vrhovno instanco v Sloveniji, to je, kakor smo rekli: »Strokovna komisija«. Da pa se ustvari najvišja vrhovna strokovna instanca v Jugoslaviji, torej za celo državo, se te vrhovne instance, ki

obstoja v vsaki oblasti ali deželi, t. j. iz Slovenije, Hrvaške, Bosne, Dalmacije, Vojvodine, Srbije itd., združijo in ustvarijo to najvišjo vrhovno instanco. Tako je nastal »Ujedinjeni Radnički Sindikalni Savez Jugoslavije«, ali kratko URSSJ s sedežem v Beogradu. Sklepi njegovi so obvezni za vsako organizacijo, ki je včlanjena pri njem, kakor so sklepi »Strokovne komisije« te ali one dežele ali oblasti obvezni za organizacijo, ki je včlanjena pri njih in kakor so sklepi centrale te ali one organizacije obvezni za vsako njen podružnico.

To je obseg strokovne organizacije v državi.

Sedaj pa pride vprašanje internacionalne organizacije.

Ker so razmere delavstva v vseh državah enake in se ima delavstvo v vseh državah boriti za svoj obstanek, so v vseh državah enake organizacije, kakor jih vidimo v Jugoslaviji. Zato pa je za uspešni boj z internacionalnim kapitalizmom, ki je dobro organiziran, mogoč samo, če delavstvo celega sveta solidarno nastopa. Da to lahko dela, mora biti tudi mednarodno ali internacionalno organizirano. Zato, recimo, vse kovinarske organizacije vseh držav ustvarijo svojo svetovno vrhovno instanco, to je, da stopijo skupaj v eno celoto in tako nastane mednarodni forum kovinarskih organiziranih delavcev celega sveta, ali kovinarska internacionala. Isto delajo živilci, isto rudarji, kratko, vse organizacije. Naš »Savez železničarjev Jugoslavije« je organiziran v svoji internacionali, ki se imenuje »Internationalna Transportna Federacija« in ima sedež v Amsterdamu. Njen glavni tajnik, sodrug Fimmen, je bil letos junija na našem kongresu.

Vse te internacionale posameznih strokovnih organizacij so pa še organizirane v skupni celoti in ki se imenuje »Mednarodna Strokovna Zveza«, ali na kratko »IGB« (Internationaler Gewerkschaftsbund). Tudi njen sedež je v Amsterdamu.

Torej to je strokovna internacionala.

Ker pa je delavstvo organizirano tudi poleg strokovnih, kulturnih in gospodarskih, v političnih delavskih organizacijah (žal, da ni samo ena taka delavska organizacija, a upamo, da delavstvo tudi to ustvari), obstajajo tudi politične internationale. To namreč podčrtavamo zato, da se bo vedelo jasno, kdor tega ne ve, ali noče vedeti.

Politični internacionali obstojata dve. Ena je komunistična ali III. internacionala, druga pa je socialistična ali II. internacionala. Tretja internacionala ima svoj sedež v Moskvi, druga internacionala pa v Curihu. Strokovna internacionala pa, kakor smo že omenili, v Amsterdamu, in je, kar podčrtavamo, nepolitična. Strokovna internacionala v Amsterdamu ni odvisna od druge politične internationale v Curihu, kakor ni Rdeča strokovna internacionala, ki ima svoj sedež v Moskvi, odvisna od III. internationale. To omenjam zato, da jasno pokažemo, da sicer obstojata dve strokovni internacionali, je pa stremljenje strokovno organiziranega delavstva, da postane iz dveh ena svetovna strokovna internacionala, kar se bo sčasoma gotovo doseglo, nista pa odvisni od ene ali druge politične internationale.

Da stoji strokovna internacionala in torej tudi njene strokovne or-

ganizacije na stališču razrednega boja, pa smo že to povedali v prejšnjih člankih, zakaj morajo stati, in pa v začetku tega članka, ker je delavski razred razred za se in ne hlapčevski stan kakšne te ali one buržujske ali kapitalistične grupacije in ker ga je zgodovina določila, da postane nosilec brezrazredne človeške družbe. Brezrazlično kedaj. Če ne danes, pa jutri, če ne jutri, pojutrašnjem zagotovo. To se ne da preprečiti. Karl Marks je pokazal to in njegova filozofija je objela ves svet. Nikdo še ga do danes ni ovrgel, čepravno si nekateri mali ljudje domisljajo, da se je to menda enemu ali drugemu posrečilo. Ali kdo je ta, in kako je ovrgel, se ne vidi nikjer, življenje pa vsak dan po celiem svetu uveljavlja Marksovo filozofijo.

H koncu omenjam še to, da je internacionalno organiziran kapita-

lizem na celi črti. Ali treba to podrobno kazati? Le poglejmo razne truse, karte — ali pa samo banke. Kje so bankam državne meje?

Še več. Hišni posestniki imajo svojo internacionalo. Zakaj? Zato, da lahko svojim najemnikom solidarno, kakor v Jugoslaviji, tako recimo v Avstriji, zvišujejo stanovanja. Telovadci imajo svojo internacionalo (tudi Sokol je v nji član). Itd. To ni nič protidržavnega, nego je to razvoj, ne sedenje za zapečkom, nego stopanje v svet, pojav, da nastopam z zavestjo človeka.

Le tisti, ki se tega boji, nima te zavesti, nego je podoben poniznemu psičku, katerega gospodar poboža, če je dobre volje, če pa je slabe, pa ga brcene in pretepe.

Mislimo, da smo, kolikor se je dalo v kratkem prostoru, povedali dovolj.

Ministar saobraćaja i politika.

Naš minister saobraćaja izdaje oglas, u kojem tvrdi, da »mnoge starešine i osoblje u političkoj agitaciji koja je nastala za izbore, ne umeju da se drže na visini dužnosti.« Dalje tvrdi, da političko agitiranje sa strane železničkih službenika znači »greh do dostojanstva službe.« Tvrdi da su to »ružne pojave« i onda dodaje:

»Naročito skrećem pažnju starešinama nadleštava i jedinica da u skrupuloznom čuvanju dostojanstva službe prednjače i sve izgredje najenergičnije suszbijaju. Rasprostranjenje zla o kome je reč, samo je znak njihovog labavog vršenja dužnosti do sada u ovom pogledu.«

Imali bi mnogo razloga, da se na ovu okružnicu osvrnemo opširnije i da prikažemo njen pravi smisao. Posljedica iste biti će nova denunciranja i nova proganjanja nepočudnih i nepokornih službenika i radnika, kojima će se uzeti za vrlo teški prestup i to, ako ga je prepostavljeni i inače koji žbir vido na nekoj skupštini neke njemu nepočudne stranke. U stvari ova okružnica ima samo slijedeću tendenciju: za vladu i radikale agitiraj i u korist njihovih kandidata i partija radi što

hočeš, ali za nekoga drugoga ni makac. Čim to pokušaš, evo ti »skrupulozog i najenergičnijeg suszbijanja.« Nekoji sasma nedužni službenici več su i žrtva ove najnovije brutalnosti.

Medutim, ako bi itko treba od železničkih službenika da se u svojim političkim manirima obuzda, onda bi to treba da učini u prvom redu ministar saobraćaja sam. Iako se je svestrano dokazalo, da bi ovako saobraćaj mogao voditi i upravljati »najslabiji parlamentarni ministar«, on je napustio svoj položaj v vojski i svoj aktivni generalski čin samo zato, da se može dati kandidirati kao političar na čistoj radikalni listi. I to još gdje? U politički najzaostalijoj Makedoniji, gdje se do mandata političkih dolazi vrlo lahko. Od kuda sada tom ministru pravo da se buni, kad to isto što čini on, pokuša učiniti i koji drugi železnički službenik. A svaki sa mnogo više prava i ozbiljnosti, nego li ministar.

Da! To je sistem »nasilja i korpucije«, kao što kaže g. Ljuba Davidović. Otuda i ovakav loš nizak primjer »dostojanstva« sa strane g. ministra saobraćaja.

Napisali so sami sebi.

Udrženje jugoslovenskih nacionalnih železničarjev je izdalo, čim sem izstopil iz »Zveze«, opozorilo na vse svoje člane, ki se glasi:

Okořnica št. 25.

Vsem podružnicam in zaupnikom!

Dne 20. t. m. smo prejeli od Saveza železničara Jugoslavije dopis sledeče vsebine: »V prigibu Vam po nalogu so-druža Korošec Blaža vračam člansko izkaznico s pripombo, da je navezeni s 15. julijem 1927 izstopil iz Vašega Udrženja. Podpisani Kovač in Stanko.«

Ker je bil znan Blaž Korošec kot naš funkcionar, smatramo za potrebno, da opozorimo najširše članstvo na ta njegov izstop, da se ga ne bo napačno tolmačilo in da ne bi poskušal Korošec skodovati naši organizaciji na časti in ugledu.

Oblastni odbor UJNZB je poskušal zadnji dve leti dokazati Blažu Korošcu, da je v interesu železničarjev najbolje, ako se podredi vsak posamezen član organizacije brez pogojno disciplini organizacije in da žrtvuje svoje zmožnosti celokupnim interesom železničarjev. Žal vsi ti poskuši niso imeli uspeha in je Blaž Korošec rovaril na vse mogoče načine tako proti posameznim članom Oblastnega odbora, kakor tudi proti Oblastnemu odboru samemu in proti našemu Centralnemu odboru. Ta rovarjenja, ki so imela ozadje samo v osebi Korošca Blaža, so zapeljala tudi nekatere podružnice in nekatere člane, ki so mu steleo verjeli in so z njim sočustvovali in soglašali. Na delegatskem zborovanju dne 6. januarja t. l. in na občnem zboru januarja t. l. je dobil tov. Korošec primerno lekcijo, a od njega zapeljane podružnice in člani so uvideli njegovo ne-

pravilno postopanje in mu pokazali hrbit. Podružnica Ljubljana I., katere predsednik je bil, mu je odvzela predstvo in ga poverila tov. Kuštrinu. Odsek vlakospremnika je štirikrat sklical občni zbor, a ni mogel priti do zaključka ravno vsled njega.

V borbi za statistiko je šel brez pooblastila Oblastnega odbora in odseka vlakospremnikov, ki jih ni hotel vprašati za svet, tako daleč, da je sodeloval z nam nasprotno organizacijo roko v roki in podpisal poziv na vlakospremno osobje v imenu UJNZB, dasiravno ni bil zato pooblaščen. Zmeda v vrstah naše organizacije mu torej ni uspela. Zavajajoč se, da je nemogoč v naši organizaciji in da nihče noče več nasesti njegovi demagogiji, je izstopil iz našega Udrženja 15. julija 1927, dočim je bil baje prej že več mesecev tudi član Saveza. To sklepamo iz dejstev: da je kot predsednik podružnice Ljubljana I. skrivoma dal Savezu našo zaupno okrožnico v roke in s tem zagrešil že takrat izdajstvo nad našim Udrženjem. To izdajstvo in podlost, da je kot član Udrženja pisal članke za »Ujedinjenega železničarja«, jasno slika njegove namene.

Izdajalec ni in ne bo nikdar deloval v korist celokupnosti, ker vrši izdajstvo vedno le v osebnem interesu.

Grenke, a resnične so te besede, ki jih moramo objaviti v vednost našemu najširšemu članstvu, da ga moremo obavarovati zavajanj od strani izstopivšega Blaža Korošca.

Opozarjamо članstvo, da budno paziti na njegove kretnje in da nam vsako novico, ki jo bo doprinesel Blaž Korošec ali pa kdorkoli proti našemu Udrženju s pričami ugotovijo in sporče z isto-

časno navedbo prič Oblastnemu odboru, da moremo napraviti potrebne korake v obrambo našega Udrženja in železničarjev. Prepričani smo namreč, da bo poskušal izrabiti svoje znanje med našimi vrstami in rovariti proti naši organizaciji. Prepričani pa smo, da mu rovarenje ne bo uspelo, ker verujemo v zavednost našega članstva, ki ne veruje brez nadaljnega nikakim političnim trabantom, ampak samo resnemu delu in stvari borbi, kot jo vodi naše Udrženje v interesu celokupnega železničarskega stanu.

Kako priljubljen je bil Blaž Korošec med železničarji, ki so ga dobro poznali od vseh strani, naj služi samo dejstvo, da je v neki podružnici pristopilo 25 novih članov takoj, ko so izvedeli, da je Blaž Korošec izstopil iz našega Udrženja. Upamo, da bodo tudi pri drugih podružnicah storili naši tovariši vse v obrambo pravic železničarjev tudi s tem, da bodo zbrali novo število članov in dokazali, da je naše Udrženje na pravi poti. Internacionaci, v koje vrste je prestopil naš nekdajšnji funkcionar, ne smejo imeti zadoščenja, da so mogli zmesati železničarjem pamet s svojo internacionalo politiko. Povejte železničarjem, da je njih edini spas v odkritostremem in odločnem samostrokovnem boju brez demagogije in politike in tak boj vodi naše Udrženje.

Kjer pa je doma izdajalec, tam poštemenu železničarju ni mesta.

Oblastni odbor UJNŽB.

Navedena okrožnica osvetljuje sistematično zasnovano samovoljno delo onih par diktatorjev, ki imajo Udrženje narodnih jugos. železničarjev že od leta 1923 naprej v svoji oblasti.

Oblastni odbor ni ničesar skušal meni dokazati, da ne deluje pravilno. Pač pa je gojil Oblastni odbor od časa, ko so dobili v Oblastnemu odboru v roke oblast diktatorji, sovraštvo in nezaupanje med članstvom naprem meni. To pa vsled tega, ker tem gospodom ni bilo po volji, da bi v Udrženju soodločal trpin iz vrst uslužencev in delavcev o svoji usodi.

Pričeli so počasi in občutno gojiti med članstvom v podružnicah, kakor v samem Oblastnem odboru onemelost, ter tudi v kratkem času s tem dosegli, da si je upalo le še par podružnic voditi kritiko.

V vzgledu vam služijo občni zbori in delegatska zborovanja. Posebno iz leta 1926 v mestni dvorani na ljubljanskem magistratu.

Onemili in s tem onemogočili so še ono malo število vztrajnih ter samozavestnih »zvezzarjev« za idealno in stvarno delo v organizaciji in so se s tem odkrili vsake izdatne kontrole.

Dosegli so na tak samovoljni način, neupoštevajoč zahteve iz vrst vsega članstva, da se je še ono malo medsebojnega spoštovanja, ki si ga je železničarstvo pridobilo s težkim trudom za časa koalickega v akcijskem odboru in delovanja vseh obstoječih železničarskih organizacij, uničilo.

Namesto, da sta vzrastli iz takratne borbe vseh navedenih organizacij vsaj dve življjenja in dela zmožni, so se začele mnogi kot gobe po dežju kategoriskske organizacije. (Glej članek v Ujedinjenem železničarju dne 15. marca 1927!)

Železnični upravi in merodajnim faktorjem pa je bilo to razdiralno delo in naveče zadoščenje. Sledila so razočaranja za razočaranjem, tako da je železničar danes izmed vseh stanov in strok najbednejši.

Ni res, da sem dobil na delegatskem zborovanju in občinem zboru meseca januarja 1927 lekcijo, ter da so mi od mene zapeljane podružnice vsled mojega nepravilnega postopanja pokazale hrbit. Res pa je, da so gospodje diktatorji na delegatskem zborovanju dne 6. jan. 1927 zavlačevali svoje gorovante toliko časa, da sem moral poprej, ko je prišel predlog podružnice Ljubljana I. na razpravo, v službo.

Bili so pa ti tovariši, ki so morali in hoteli zagovarjati predlage podružnice Ljubljana I., vsi mlajši člani in ne pripravljeni na izigravanje. Bili so vsled tega lahko zavrnjeni. Vsa srd in demagoštvu ter preziranju poštenega dela podružnice Ljubljana I. pa je točno razvidno v famoznih okrožnicah in moji obtožnici, izdanih od Oblastnega odbora, kako je znalo oceniti par prepantežev požrtvovalnost od zanesljivosti med podružnico Ljubljana I. in Ljubljana II., ko je nastalo v enem samem poslovnom letu nad 20.000 D primanjkljaja.

Na izrednem občinem zboru januarja meseca 1927 pa mi gospodje niste dopustili izpregovoriti, ampak ste se pustili izvoliti še v naprej od samega enega člana, ki je prečital staro listo odbora in naglasil, da je to predlog podružnice Ljubljana II. Ko je pa bil predlog odglasovan, se je spomnil eden član odbora gori navedene podružnice, da ni podružnica Ljubljana II. nič sklepata o kandidatni listi ter da je to storil predlagatelj na svojo lastno pest. Pred-

lagatelj je to priznal in izjavil, da se je zmotil. Zalegli pa niso nič protesti navzočih, ki se s takim postopanjem izvolitve niso strinjali.

Ni res, da mi je podružnica Ljubljana I., katere predsednik sem bil, odvzela predsedstvo in isto poverila tov. Kuštrina. Res pa je, da sem bil ponovno in soglasno izvoljen od vseh navzočih (tudi od onih članov podružnice Ljubljana I., ki so nedavno prej odločno pomagali diktatorjem iz Oblastnega odbora pri razsodišču, kjer so me hoteli za neizgovorjene očitki odsoditi). Odklonil pa sem izkazano mi zaupanje s pripombo, da sem uvidel, da še tako pošteno in požrtvovalno delo, stvarni predlogi podružnice Ljubljana I. po volji in zahtevi članstva pomenijo pri Oblastnem odboru — moje osebno rovarenje, ter da je vse to v mojo osebno korist.

Odklonili so pa po vrsti prevzeti mesto predsednika tovariši Gabrovšek kot bivši I. podpredsednik, Medvešček in Pirš. Šele potem, ko nikdo od navedenih ni hotel prevzeti, se je javil tov. Kuštrin prostovoljno, da prevzame on, če nihče drugi noče. Da je bilo točno tako, bode tovaris Škerjanc, kot zastopnik Oblastnega odbora, kateremu je bila resnica in pravica vedno prva in sveta stvar, z vsemi ostalimi, ki so bili na občnem zboru navzoči, potrdili.

Ni res, da je bil radi mene štirikrat sklicani občni zbor odseka vlakospremnega objektiva neslepčen in da ni prišlo do nobenih zaključkov. Res pa je, da odsek vlakospremnega objektiva ni mogel vsled nenaklonjenosti in preziranja odsekovih predlogov pri Oblastnem in Centralnem odboru v Beogradu do pozitivnega dela.

V borbi proti vođenju statistike nisem šel brez vednosti Oblastnega odbora ne odseka vlakospremnega objektiva z odsekom Saveza v skupno akcijo. Res pa je, da sem dne 22. junija, ko je v Ljubljani na glavnem kolodvoru nad 60 vlakospremnikov (med njimi nad polovico vlakovodov) soglasno odobrilo predloga 1 in 2, dal prepisati na stroj in še isti dan popoldne oddal v pisarni Oblastnemu odboru. Isti večer se je na seji razpravljalo o predlogih ter intervencijah, ki bi se morala izvršiti dne 27. VI. pri g. direktorju. Oblastni odbor je odsek pripravil še 7 prepisov obeh vlog za odseke izven Ljubljane. Tako je bilo do 27. VI. 1927, ko se je vršila intervencija pri g. direktorju, soglasnost popolna in to vsega vlakospremnega objektiva direkcije Ljubljana.

Iz vsega tega je razvidno, da drugače ni moglo biti, ker je prevzetnost in samovolja v tem slučaju dosegla vrhunc.

Na seji Oblastnega odbora dne 6. VII. sem odločno zahteval in dovoli jasno utemeljil, da je dolžnost Oblastnega odbora, da takoj drugi dan podvzame vse in do kaže, da ne prezira voljo vsega vlakospremnega objektiva. Nato sem dobil odgovor od g. centralnega odbornika (Deržiča), da kdo se brezpogojni disciplini ne pokori, naj gre. Predlogal sem ponovno, da naj Oblastni odbor o zadevi sklepa in da pristojim tudi na kazeni, če sem jo zaslужil. Ni pa bila dovoljena debata. G. predsednik je sejo zaključil in šli smo.

Ni res, da sem bil že par mesecev pred skupno akcijo vlakospremnega objektiva član Saveza, ter da sem skrivoma, kot predsednik podružnice Ljubljana I., dal Savezu zaupno okrožnico. Res pa je, kar lahko tudi dokaže tov. Feldin in Hanžič, prvi kot blagajnik in drugi kot tajnik podružnice Ljubljana I., da omenjene okrožnice nisem od nobenega teh dveh prevzel, da bi jo kam odnesel. Da sem dopisoval za »Ujedinjeni železničar«, ne odgovarja resnici. Prinesel je pa »Ujedinjeni železničar« Članek »Na delo«, ki ga »Profesionalist«, glasilo kategoriskske organizacije profesionistov, ni priobčilo, češ, da je preoster.

Nadalje sem odnesel še pri vsaki kakršniki akciji ali podvzetju, ko sem imel dolžnost zastopati interese vseh železničarjev, še zmiraj za mojo osebo neugodno nagrado.

Oni gospodje pa, ki so kršili disciplino 3. avgusta 1923, eden na glav. kol. v Ljubljani, ko je celo noč ustrezal po rdeči kapi svojega kolega, drugi zopet ni mogel vzdružati, da ne bi šel na direkcijo — med tem ko je ta gospoda dobila že položaj in odlično kvalifikacijo. Železničarji, razsodite pa vi sami, kdo izmed nas je zagrešil izdajstvo in podlost ter delal za osebne koristi? — Pozivate tudi članstvo, da paži na moje korake in pod pričami pošilja podatke za tožbe. Jaz bi vam pa svetoval, da bi raje, kakor da ste to napisali, posegli v žep in pomagali odplačevati tistemu reyevu vozopisu v Ljubljani na gl. kol. primanjkljaj, ki ga ni on sam povzročil.

Izstalo bi pa vse to nečastno in neugledno delo. Ako ste hoteli upoštevati načela pravilnosti in soodločevanja vseh prizadetih in bi tako vsako manjše zlo iztrebili sproti, pa bi izstale zlorabe in poneverbe.

Članski prispevki niso zato tu, da jih nosite advokatom, ampak za obrambo pravic in podporo članom.

Blaž Korošec, vlakvodja drž. žel.

Zvezi jugoslovanskih železničarjev.

Na Vaš članek »Agitacija sodrov« Vam odgovarjam, da naši sodruži nimajo navade, zahrtno ali skrivaj obrekovati ali govoriti neresničnih stvari. Zato so tudi za nas brezpomembne Vaše »zaupne« okrožnice Vašim najzvestejšim, kako naj pazijo na izjave naših sodrugov in Vam jih pošiljajo s pričami, ker naši sodruži govore na javnih shodih in sestankih pred stotinami in tisoči prič in za svoje trditve tudi nastopajo dokaz resnice.

Sodrug Krajnik je za svoja izvajanja v Čakovcu g. Deržiču vedno na razpolago. Mi pa zvezarjem povemo to, da nismo navajeni za vsako reč letati k sodniji, kar pa jako radi de late Vi. Dokaz v našem časopisu priobčene Vaše okrožnice.

Denar od članarin je pri nas namenjen za borbo za pravice železničarjev, za podpore bednemu, bolnemu in brezposelnemu, ne pa za razne adovate in sodniške stroške.

Centralna uprava SŽJ.

Nove tožbe proti Savezu.

Tožbam, ki jih je naperila proti nam Zvezca, se je pridružil sedaj še »zaupnik Zvezca« v Krištanovcu, g. prog. mojster Bužan, ki se čuti užaljenega na svoji časti vsled v predzadnjem časopisu priobčenega članka pod naslovom »Krištanovec«.

Tožbam, ki se čuti užaljenega na svoji časti vsled v predzadnjem časopisu priobčenega članka pod naslovom »Krištanovec«.

Tožbam, ki se čuti užaljenega na svoji časti vsled v predzadnjem časopisu priobčenega članka pod naslovom »Krištanovec«.

nemu delavcu, da bi se ga potem še bolj nemoteno izmogzaval in izkorisčalo.

Niso mogli naši sovražniki uničiti delovanje saveza z uradnimi okrožnicami, ne z odpusti, premestitvami in disciplinskimi kaznimi, ne bodo nas preplašili tudi ne s tožbami, ampak bo »Savez« neomajno vztrajal na braniku železničarskih pravic.

Vse sodruge pa pozivamo, da na tožbe zvezinih članov in državnega pravnika odgovore z vztrajno agitacijo za Savez in nabiranjem novih sodrugi.

Kongres Zveze.

Letos so ga sklical v Suboticu. Minister je dovolil 5. oziroma 6. dni izrednega dopusta, izkaznice Zvezze so veljale za prosto vožnjo, za dopust ni bilo treba vlagati nikakih posenj na samo direkcijo.

V eni najlepših dvoran Subotice so se sesli gospodje zastopniki železničarjev — le tu pa tam kot redka bela vrana kak nižji uslužbenec. Gospod veliki župan, zastopniki ministarstva, komandant mesta, so kralili to prireditev.

Na »Paliču« (jezero v bližini Subotice) je bila venicijanska noč, ognjemet, v veliki skrbi in borbi za železničarske pravice se je izvolila mis Palić in še mnogo, mnogo druga.

A čudo čudovito — časopisi so bili svoje čase polni poročil o zvezarskem kongresu, izšel je »Jugoslovenski železničar« itd. A danes? Čudna tišina vladala med zvezarji, kot pred nevihto.

Zašto država nema para?

Od ministra saobraćaja pa do pružnog nadglédnika, za svaku nedaju ili prikračenje željezničkog namještenika i radnika u njegovom pravu, uvrjezo se izgovor: »Nema kredita, nema para«. Ali zašto nema kredita i para, to nam isti nikad ne objašnjuju.

Zašto nema u državnim kasama para, to nam u malom objašnjuje i sljedeći slučaj, kojeg jedan beogradski list izvješčuje iz Vojvodine. »U jednoj staničnoj blagajni u Bačkoj pojavio se manjak od 78.000 dinara. Izgleda da će istragom ovaj manjak još da se poveća. Gospodin odgovorni činovnik je pokušao savsim naivno da prikaže celu stvar: pozajmio je, veli, te pare jednoj drugoj stanici, opet u Bačkoj, za platu staničnom osoblju. Međutim, ne samo da o tome nije mogao da prikaže nikakav dokaz, dokument, revers ili što slično, nego kada je upitana ona druga stanica o celoj ovoj stvari, onde nitko pojma nije imao o tome.

Prilike kod drugova u Bosni.

Žutti na niskome poslu. — Udrženje narodnih železničara u službi poslovne podslabavca.

Dok Savet B.-X. Železničara zadrži, da je to gospoda dobila že položaj in odlično kvalifikacijo. Železničarji, razsodite pa vi sami, kdo izmed nas je zagrešil izdajstvo in podlost ter delal za osebne koristi? — Pozivate tudi članstvo, da paži na moje korake in pod pričami pošilja podatke za tožbe. Jaz bi vam pa svetoval, da bi raje, kakor da ste to napisali, posegli v žep in pomagali odplačevati tistemu reyevu vozopisu v Ljubljani na gl. kol. primanjkljaj, ki ga ni on sam povzročil.

Izstalo bi pa vse to nečastno in neugledno delo. Ako ste hoteli upoštevati načela pravilnosti in soodločevanja vseh prizadetih in bi tako vsako manjše zlo iztrebili sproti, pa bi izstale zlorabe in poneverbe.

Rješenjem Ministarstva dозвoljeno je svim železničarima, da mogu učenjima na nekakvom kongresu žutih u Srbiji, in to za celih pet dana. Za taj put učenjima ma ne требају ni uplatiti ni rečijske karne nego jednostavno legitimaciju udrženja načelnika železničara. Te im legitimacije vredne kao besplatne karne za put na ovaj kongres.

Mi železničari organizovani u

klasnoj železničarskoj organizaciji mogemo da chrestitamo i žutom udrženju na ortakluku s Ministarstvom i Ministru na uslugama tega udrženja. I nemamo ništa protiv tega što Ministarstvo tako neprikiveno gleda u žutom udrženju svoga eksponenta, jer — to je bаш оно што треба свако да зна. Železničari, progledajte!

U pažnju sarajevskoj željezničkoj direkciji.

U našem listu več je nekoliko puta pisano o prilikama u željezničkoj

radionici u Mostaru i postupcima njenog poslovode Cipre prema radnicima, koji rade na podizanju svoje stručne organizacije. Ovaj gospodin, koji se oduvek odlikova svojom mržnjom prema radnicima, počeo je u poslednje vreme toliko da šikanira i proganja radnike da je to postalo nepodnošljivo. On sa njima postupa gore nego sa robijašima i svaki trenutak može da dođe do eksplozije radničkog ogorčenja.

Upozorujemo još jednom mašinsko odelenje željezničke direkcije na postupke ovog njenog namještenika prema radnicima i tražimo, u interesu mirnog rada u radionicama, da ga poduze kako se ophodi sa ljudima — kad to već nije znao ranije.

Obustava rente željeznicarima.

Do konca meseča aprila ove godine isplaćiva je Središnji Ured za Osiguranje Radnika rentu željeznicarima koji su se unesrećili na poslu pre 1. jula 1922. godine. Tu isplatu vršio je Središnji Ured na račun dugova Minsistarstvu Caobračaja, Sada je ta tržbina Minsistarstva Caobračaja likvidirana. Da ne bi sironašnici unesrećeni željezni-

čarski radnici ostali bez predstava za живот, Središnji Ured je благовремeno trajko od Minsistarstva Caobračaja predujam za daljnju isplatu rente. Taj predujam Središnji Ured međutim ni do danas nije dobio niti je Minsistarstvo Caobračaja preuzeo daljnju isplatu rente.

I tako zbor nekata tega ministrstva već od 1. maja ove godine uresrećeni željezničari i njihove porodice žive u skraju budi i nuzdi. Dok su ti ljudi bili zdravih mišića i radili na caobračaju dobivali su za taj svoj rad gladnu nadnicu. A kad su u radu izgubili deo svoga tela i postali bogali, otpušteni su sa rentom tek tolikom da ne umru od gladi. Sada im se i taj zadnji zalogaj već nekoliko meseci ne daće, jer za Minsistarstvo Caobračaja, izgleda, da so drugo važnije nego li život onih ljudi koji su sve što su imali dali caobračaju kao državnim željezničarskim radnicima.

Tako se, eto, redom gazi preko najsvetijih prava i života željezničarskih radnika. Odgovor drugova željezničara na to treba da буде: Svi u svoju klasnu organizaciju za zaštitu svojih ekonomskih interesa!

Disciplinska obsodba ss. Pušnik, Korošec in Miklošič.

V torki, dne 30. avgusta se je izvršila proti imenovanim trem sodržom disciplinska preiskava. Obtožnica jih dolži pregreške po točki 4 čl. 149 zakona. Zastopnik obtožbe je hotel pridružiti še točko 5 (zlohotno kritiziranje naredb, po kateri je bil obsojen s. Stanko), seveda brez vsake prave argumentacije.

Vse tri sodruge je zagovarjal s. Stanko, dokazuječe, da disciplinski pregrešek sploh ne obstaja, ker so vsi trije vendar skupno z ostalim vlakospremnim osobjem le se poslužili določb čl. 67 zakona in upravo opozorili na nevarnost, ki grozi vsled upevljave te nove in ne v delokrog vlakospremnikov spadajoče službe, da pa uprava na to vlogo ni izdala ponovnega pismenega naloga, da se statistika mora voditi.

Po nad poldrugournem posvetovanju je predsednik sodišča, g. Gostiša, izrekel obsodbo, s katero je obsodil:

S. Korošča na odtegnitev 5% plače za dobo enega leta, ss. Miklošiča in Pušnika pa na 5% odtegnitev plače za dobo pol leta, ter vse tri z izgubo avanzmaja za eno leto.

Pravici je po mnenju direkcije sedaj zadoščeno, ta obsodba pa naj bo vsem sodrugom nov dokaz, da hoče uprava z vsemi sredstvi zadušiti glas uslužbenca, kadar zahteva svoje pravice. O slučaju bomo obširnejše spregovorili, za danes pa pozivamo vse »željezničarje, da se trdno oklenejo edinega svojega zastopnika, Saveza željezničarjev ter v njem stvorijo nepremagljivo falango, s katero si bodo upoštevanje svojih pravic izvojevali.

Izbori za Radničku Komoru u Zagrebu.

Izbori za Radničku Komoru pokrajine Hrvatske i Slavonije privedeni su kraju prije, nego je istekao zato predviđeni rok. To zato, jer je za izbor podnešena svega jedna kandidatska lista i to Ujedinjenog Radničkog Sindikalnog Saveza Jugoslavije i snime koaliranih organizacija, koju je Glavni Birački Odbor sa svojim zaključkom od 16. VIII. oglašio pravovaljano podnešenom i njezine kandidate izabrani.

Treba smatrati zadovoljavajućim pojmom, da su se radničke organizacije složile na jednoj zajedničkoj listi i da nije došlo do podvajanja i cepanja, što bi ugledu radničke klase kao i same institucije samo škodilo. Time je izbjegnuta medusobna žučnost u izbornoj borbi, koja bi za vse nas predstavljala samo suvišne moralne i materijalne gubitke.

Mi željezničari nismo u Komori predstavljeni u broju, koji bi odgovarao našoj brojnoj snazi i privrednoj važnosti, a to u glavnem zato, jer važnost te institucije i njezina korisnost za nas još nije doista uvriježena u širim našim redovima. Iako malobrojno, predstavljeni smo ipak sa našim najboljim drugovima, koji će smatrati svojim glavnim zadatkom to, da rad Komore uravnavaju tamo, da isti bude korisan kao nama željezničarima tako i ukupnoj radničkoj klasi, a ne da ona služi samo kao uhljeblje izvjesnim licima, koja sa radnicima i radničkim pokretom ništa zajedničkog nemaju.

Kao redovni članovi Komore izabrani su sljedeći predstavnici URSSJ i koaliranih organizacija:

1. Vilim Haramina, sekretar Obl. Odb. U. R. S. S. J., Zagreb;
2. Pero Marjanović, grafičar, Zagreb;
3. Ilija Sarapa, pekarski radnik, Zagreb;
4. Antun Jurak, gradjevni bravar, Zagreb;
5. Mirko Kajba, gradjevinar, Zagreb;
6. Franjo Kmet, željeznički radnik, Zagreb;
7. Drag. Živčenjak, krojački rad., Zagreb;
8. Stjepan Vidović, grafičar, Zagreb;
9. Nikola Hrušč, pekarski rad., Zagreb;
10. Franjo Krsnik, stolarski rad., Zagreb;
11. Sime Kotur, opančarski radnik, Žemun;
12. Ivan Cvetković, bravarski rad., Zagreb;
13. Ignac Čar, pekarski radnik, Zagreb;
14. Ljudevit Frank, željezo-tokarski radnik, Osijek;
15. Franjo Vančina, kovački rad., Belišće;

16. Franjo Dropučić, željeznički rad., Sisak;
17. Vjekoslav Čukac, monter, Zagreb;
18. Viktor Medved, stol. radnik, Zagreb;
19. Valentín Mokos, tramvajski radnik, Zagreb;
20. Katica Vardijan, monopoljska radnica, Zagreb;
21. Josip Čagran, kolarski rad., Varaždin;
22. Ivan Korošec, metaljski rad., Zagreb;
23. Roman Prodan, pomorac, Sušak;
24. Rudolf Grubauer, funkcioner O. R. S. J., Zagreb;
25. Franjo Grubešić, grafičar, Zagreb;
26. Milan Živanov, stolar. rad., Mitrovica;
27. Stj. Leskovar, pekar. rad., Varaždin;
28. Stevo Biškup, rudarski rad., Konjicina;
29. Vjekoslav Jurinić, stolarski radnik, Sušice-Gjurgjevac;
30. Ignac Kovačić, lučki radnik, Sušak;
31. Nikola Kranjčić, postol. radnik, Zagreb;
32. Marija Gazić, tekstilna radnica, Zgb.
33. Mihajlo Mucić, tramvajski rad., Zagreb;
34. Alojz Volini, radnik gradjevne industrije, Beočin;
35. Rade Trbojević, pilanski rad., Plaški;
36. Franjo Majoli, pilanski rad., Karlovac;
37. Ivan Vellczky, bravarski radnik, Brod na Savi;
38. Pavao Vujnović, ciglarski rad., Požega;
39. Gjuro Koska, stolarski rad., Indija;
40. Josip Besednik, bačvarski rad., Sisak;
41. Juraj Kralj, rudarski rad., Maruševac;
42. Alojz Brombauer, gradjevinar, Bjelovar;
43. Stjepan Skrinjar, stolarski rad., Zagreb;
44. Franjo Srša, gradjevinar, Zagreb;
45. Josip Beker, funkcioner O. R. S. J., Zagreb.

II.

1. Stjepan Colner, funkcioner S. P. N. J., Zagreb;
2. Zvonimir Balog, osigur. činovnik, Zgb.;
3. Stj. Benceković, ind. činovnik, Zagreb;
4. Ilija Jurković, trgov. pomočnik, Zagreb;
5. Milan Berkeš, apotek. saradnik, Zagreb;
6. Gjuro Grčević, namještenik socijalnog osiguranja, Zagreb;
7. Rudolf Petek, zadružni čin., Zagreb;
8. Pavle Drnjević, bankovni čin., Zagreb;
9. Josip Jaklin, knjižarski namj., Zagreb;
10. Stjepan Pongračić, namještenik socijalnog osiguranja, Zagreb;
11. Dr. Marijo Matulić, novinar, Zagreb;
12. Božo Rajković, trgov. pom., Vinkovci;
13. Drag. Zsuffa, ind. namještenik, Osijek;
14. Josip Legrad, trgov. pom., Daruvar;
15. Levin Simundža, zadružni namj., Zgb.

Delavec zavedaj se, da z glasom, ki ga oddaš za meščanske kapitalistične stranke, pleteš bič, s katerim se te neprenehom tepe!

Praksa na željezničarjem.

Kaj si mora vratar na željezničarjem. vse dopasti. Mariborska »Volksstimme« prinaša nečuveno poročilo, kakšne metode gospodstva si dovoljujejo »bratje« z navadnim željezničarjem. Dne 12. avgusta 1927 — piše »Volksstimme« — je nek general v spremstvu svoje žene in svojega službe prišel na popoldanski vlak, ki odhaja iz Maribora nekaj pred pol šestih. Sluga je šel, nosec prtljago, naprej in ko je hotel iti mimo vratarja, ga je ta povzal, kakor predpisuje služba, naj pokaže vozno karto. V tistem krenutku je bil že zraven general, ki je vratarja nahrulil: »To je moj sluga, pustite ga v miru, budalo!« (Podčrtali mi, ker je zanimivo, da so željezničarji imenovani od gospode za budale.) Nato je začela tudija žena kričati na vratarja (lep bon-ton visoke dame, op. ured.) in ga zmerjati. Imenovala ga je, da je »životinja« in »budalo«. To pa še ni bilo dovolj. General je poklical policijskega komisarja in postajnega načelnika, da tudi ta primeta vratarja, ker je v izvrševanju svoje službe zahteval, kakor mu naroča služba (pa to menda samo za navadne smrtnike, op. ured.), karto, predno mu je dovolil vstop na peron.

Pripominjam k temu, da zahtevamo, da se stvar preišče in vratarju da zadoščenje, gosp. generala in njegovo ženo pa pouči, ker v Jugoslaviji smo, kakor govorit ustava, pred zakonom vse enaki, torej tudi pred željezničkimi predpisi.

Nov način štedenja.

Po direkciji se je zopet razširila novica, da se bodo v septembru upeljale deljene uradne ure in sicer od 8.—12. ure in od 16.—19. ure.

Sigurno bo ta ukrep samo v interesu štedenje, da se nekoliko zmanjšajo izdatki. Drugače bi se v zimskih časih lahko kurilo le dopoldne in ne bi bilo potreba trdit električnega toka, če pa bodo deljene uradne ure, se bo kurilo dopoldne in popoldne

ter se bo cel popoldan žgala električna. Res čudna so pota štednje v ministarstvu saobračaja.

Enake pravice.

Ako prometnik ne ukrene vse potrebno, da se pravočasno postavi uvozno znamenje na prosto, je od direkcije kaznovan, ker je povzročil zamudo. Kaj pa se zgodi, ako se vlak brez potrebe ustavi pred uvoznim znamenjem, ki stoji na prosto, samo zato, da lahko izstopi visok direkcijski uradnik, ki potuje po privatnem poslu in si hoče prihraniti pot od postaje nazaj?

Takrat pa ni kaznovan nikdo, dasi se enako povzroči zamuda. Gospod direktor! Ali je to pravično?

Kakšne so to metode? »Volksstimme« poroča, da se je 9. avgusta v Rušah zgodil slučaj, ki je več nego balkanski. Z vlakom št. 1714 ob pol dveh popoldne se je peljal nek carnik iz Maribora v Ruše. Ker je izstopil na desni strani vozne smeri, ga je postajenačelnik grajal in zahteval, da zapusti prostor pri izhodu. To pa je carnika tako razdražilo, da je pripeljal postajenačelniku takoj silno zaušnico, da ga je takoj obilakri. Postajenačelniku so potniki in vlakospremno osobje skočili na pomoci ter ugotovili identiteto carnika. Slučaj se je ovadil in ta carnik, ki je menda vzgojen v kulturi delitibatine, se bo zagovarjal pred soščcem. — Res lepe metode se uvažajo v Sloveniji.

Potovanje po željeznični na kongres.

Ko je imel kongres »Savez«, je ministrstvo dovolilo tridnevni dopust. Ljubljanska direkcija je ta odlok spopolnila ter zahtevala, da mora vsakdo pismeno na direkcijo zaprositi za ta dopust. Zakaj? Visok željeznički funkcionar se je izjavil: »Kongres se u opće ne bo obdržal.« S gornjim odlokom se je najbrže hotelo uplašiti delegate, da ne bi prošili dopusta.

Dopisi.

Jesenice.

Molčali smo, molčimo ter trpimo. Letošnje, saj smo vajeni vsega, saj smo le nezavedni hlapci, ne ljudje, in to po krivici nas samih, saj si sami s svojimi žulji spletnamo udarce, katere nam deli slavna gospoda. Godnjamo ter se jezimo na vse to, toda poglej se, sodrug, in videl boš mazde na samemu sebi. Delaš dan na dan in ne veš, kaj si priv za prav. Spreglej in videl boš mazleko, ki se ovija okolu tebe, kako je neprodirla, kako se te oklepa, kako te onemiri v vsem. Toda ti si nezaveden, ti si v temi, da ne čutiš pomoči, katero imaš blizu. Sleherii in vidliš lepo četo željezničarjev, ki se jim godi desetkrat boljše kot tebi. Zakaj, se boš vprašal. Vedi in znaj, ti jeseniški željezničar, besede Karla Marks: »Proletariat vseh dežel, združi se!« Da, te besede si utisni v srce in takoj boš spoznal, kje je ona točka, po kateri si preje vpraševal. Kje ste, jeseniški željezničarji, kje ste sodruži; mar li spite tam za Možakljo, da se posuje na vas? Ne! Vi morate vstat in dvigniti glas, da smo eno, da se borimo za obstanek nas in naših družin. — Uprava, kaj boš imela od sestradanih željezničarjev, ko misliš, da s tem, ko nam trgaš košček za koščkom iz ust, prištediš milijone? Vedi, da si krah zašome sama sebi! — Se enkrat vam kličem, jeseniški željezničarji: »Glas od vas, da zmaga bo za nas!« — Več ob priliki.

Jesenican.

Za izbor stalne Radničke Komore učinili smo sve, što je trebalo: reklamirali smo 97 glasaca, službeno potvrdili i uputili ekspozituri u Zemun. Žutu su nam, po svojem starom običaju, taj posao ometali gdje su mogli.

Uslijed reduciranih plata vlasta med radnicima još uvijek iščekujuće. Prije manjkavim krediti su naknadno odobreni i otputovali radnicima na djelomično povraćenje na posao, ali ne sa nadnicama od prije, već novim i znatno reduciranim. 35—40 dinara je naiveća zarada.

Inače se kod nas desila još jedna novotaria: od unatrag mjesec dana zavedeno je 9 satno radno vreme sa izgovorom, da ima mnogo posla. Radno vreme je produženo po nalogu šefu mimo odredbi, koje za takav slučaj predviđa Zakon o zaštiti radnika. Bilo je više naivnih i neupućenih radnika, koji su tome dobrovoljno naselili u uvjerenju da će više zaraditi, međutim, u stvari presjekli su si sami granu na kojoj sjede: uslijed reduciranih plata rade sada za istu platu, ali ne više 8 već 9 sati. 9i prekoradni sat plaća se samo sa 50%, a ne sa 100% kako je to Pravilnikom zajamčeno. Tu je šef, g. Kostić, uspio radnike na jedan sasmosti makjivalistički način izigrati. Da mu je to tako uspjelo, ima se pripisati samo nesvesti, neorganizovanosti i slabosti radnika samih, koji nisu mogli shvatiti kud te makinacije vode, a nas povjerenike nisu

htjeli razumjeti. Da barem sada progledaju, još nebi bilo dockan.

Protiv ovog kršenja 8satnog radnog dana i pogoršanja uslova rada svi mi organizovani jednodušno protestiramo. Tražimo, da se poštuje 8satni radni dan i da nam se plate ne snizuju. Radnike i željezničare Indije pozivamo, da se slože in zbiju u redove našeg Ujedinjenog željezničarskog Saveza, jer samo ovako zbijeni biti ćemo u mogućnosti, da ovakve napade na naše te Kovine sprječimo. Zato svi u organizaciju!

Beograd.

vila novomeške podružnice so vložena in bo začetkom oktobra redni občni zbor. Do tedaj pa bomo šli na delo, da pridobimo kot člane prav vse one železničarje, ki se zavedajo, da so izkorisčani in teheni ter se hočejo boriti za svoje pravice.

Videm-Krško.

Tukajšnja podružnica je imela v nedeljo, dne 7. avgusta, sestanek in obenem tudi občni zbor, kjer se je volil nov odbor. Precej sodrugov je manjkalo, ki bi se bili lahko tega udeležili. Sodruži! Le malo več zavednosti in požrtvovnosti, ker le v složgi in v združenju je moč.

Damo na znanje, da je dne 29. julija tl. nemila smrt iztrgala iz naših vrst enega naših sodrugov v najlepši dobi; takoreč pri izvrševanju svoje službe. Bil je to Jarh Alojz, kretnik v Savskem Brezovcu. Imel je nočno službo, kjer mu je nedenoma prišlo slabo. Zbral je še vse svoje moči, da je obvestil o tem postajo. Prišli so in ga odnesli na njegov dom, kjer je kmalu izhnil. Zapušča ženo in pet nepreskrbljenih otrok. Njegov pogreb je bil nad vselep. Udeležili so se ga vsi službe prosti železničarji in železniški uradniki iz Savskega Brezovca in Vidme in vseh bližnjih krajev. Godba požarne brambe iz Rajhenburga mu je igrala žalostino na njegovem zadnjem poti. Tukajšnja podružnica izreka vsem udeležencem najlepšo zahvalo za obilno udeležbo pri pogrebu našega nepozabnega sodruga. Tako je legel zopet eden trinajst naporov v službi v prezgodnjem grob.

Varaždin.

Vrl smo obravljani skupštinom železničarja u Čakovcu, koja je Savezu donijela tako ljepe uspjehe. Uspjehe ove skupštine doleti do izražaja in medju železničarima u Varaždinu, kod kogih se isto ispoljuje želja, da se i ovde sazove takova skupština i osmije podružnica Saveza, preko koje bi se branilo raju od napada in tlačenja.

Cim uspjejmo pripremiti sve nužno za saziv skupštine, obavjetiti ćemo Vas u Zagrebu in molimo, da nam se izaslanje dober govornik, koji bi temeljito znao pojasnit smisao i potrebu ključne strukovne organizacije. Uspjeli je osiguran.

Pozdrav od G. V.

Skupštine i sastanci.

Velika skupština u Sisku.

Za 20. VIII. u prostorijah hotela »Šibenik« sazvana skupština uspjela je iznad svakog očekivanja vanredno dobro. Na njoj je bilo preko 200 učesnika, što u sadanjim prilikama: apatija radi progona, reduciranih plata i šikanacija sviju vrsta, pa tomu još izborni teror, jedan vanredno zavoljavajući broj. Na ovaj svoj veliki zbor mogu sisački železničari sa ponosom da gledaju.

Zbor je trajao od 20 do 22 sata i kroz sva to vrijeme bila je riječ o teškom i mukotrpnom životu železničkih namješteneika i radnika. Govorio je drug Ponračić iz Zagreba. U uvodu je spomenuo riječi g. Ljube Davidovića, predsjednika jedne vladajuće stranke: »U našoj zemlji upravljaljalo se je hrdjavo i ružno i te uprave koje su pre današnje bile na vlasti, te uprave imaju dvojako obilježje: jedno je obeležje nasilje a drugo je obeležje korupcija.« Ako bi se za takav sud o dosadanjim upravama u ovom državi nama socijalistima moglo predbaciti da to činimo iz mržnje prema režimu uopće, g. Ljubi Davidoviću se to nikako ne može predbaciti i zato se njegove tvrdnje imaju smatrati više no istiniti. Nasilje i korupcija izjedali su državni organizam i upravljali silijski materijalna dobra, a to nam se ljuto osvećuje. Posljedica ovakve uprave je opće osiromašenje, besposlica i bijeda. Osromašila je i država i njezine finansije. Kad nema blagostanja u narodnim slojevinama, nemože ga biti ni u državnim poslovima. Prihodi od poreza, posrednih i neposrednih, prihodi od železničkih tarifa i svih redom sve su manji. Za preko 10% manji od onih, koje se je na početku predviđelo. Suša, paleži, tuča itd. daju naslučivati, da će ti prihodi za buduće biti još manji. Ako bi se ostalo kod izdataka, za koje nema pokrića, država bi za par godina marama da navijesti svoj bankrot. Ona bi skrahirala.

Kao u općoj državnoj upravi tako i u saobraćajnoj išlo se samo unatrag. Dok nas sve Direkcije iz godine u godinu izvještju o svojim aktivnim bilancama: povećanom saobraćaju, povećanom broju vlakova, proputovalih putnika i t. d., ipak je činjenica, da su prihodi železnički sve manji i manji i da samo do 1925. god. rashodi nadmašuju prihode za 563 milijona dinara. Kasnije bilance su još gore. A sve to kod povećanih tarifa. Ovakvo stanje prihoda i rashoda vodi i železnicne lagane ali sigurnom krahu. Razlozi će i ovde biti — nasilje i korupcija i nesposobna uprava. Inače bi bilo nemoguće ovo idejne natrak mesto napred.

Stvorivši na sve strane pustoš i bijedu, ta ista nasilna i korupčiva uprava končno se riješila i na to, da posljedice svoje nevaljalosti ispravi: da rashode državne dovede u sklad sa prihodima. Za počela je tzv. politika »štendnja«. O njoj su na veliko pričale sve partie, bile u opoziciji ili u vlasti. U čemu se sastoji ta »štendnja«? Samo i u glavnem u reduciraju platu svim nižim državnim namještencima i radnicima. Njihove plate su svedene na mizernu visinu i u pravilu ne dostižu ni 50% predratnih. O kakovom minimum za egzistenciju nema ni govor. Minimum za egzistenciju osiguran je samo gg. ministrima, njihovim sekretarima, načelnicima, direktorima, generalima i još raznim njima sličnim elementima, dočim sva ina raja u državnim službama formal-

no gladuje. Koliko je život bijedan, najbolje nam dokazuju brojni slučajevi samoubijstava, uboštava, obolenja, tuberkuloze itd. Usljed suše izazvana poskušica života, stanova i ostalih potreba točno nesnosno stanje još više pogoršati. Državni namješteneiki redom baca se na prosački štap.

Mi nismo protivnici smanjivanja drž. rashoda, isto tako i prihoda. Pogotovo ne, kad svet sve više osiromašuje i nema mogućnosti, da teške terete snosi. Ali smo odlučni protivnici ovakvog načina štednje, kojom se pogadjaju samo namješteneisti i radništvo. Mi tvrdimo, da ovakav način štednje može stanje samo još više pogoršati. Državni namješteneiki i radnici su produktivni elementi i njihovu egzistenciju treba obezbijediti, a ne je zagorčavati. Po našem shvatanju, štednju i time smanjenje rashoda nesmisle se postizati otežavanjem položaja onima koji privrednu i rade, več štednju treba primijeniti tamo, gdje rad i privreda neće biti pogodjeni. To je reduciranje broja vojske; odstranjenje svakog naoružanja i troškova za to; reduciranje brojnih ministara, direktora, načelnika, odstranjenje tajnih i špijonskih fondova i postavljanjem uprava u državnim privrednim poduzećima na bolj in odgovorniju bazu. Tu se mogu učiniti uštide ne od jedne milijarde, kao što ministar finansija želi, več od nekoliko milijardi i time bi se zasigurno postiglo ono za čime se teži i što treba da bude ideal svake državne uprave, da opterećenje narodnih slojeva nebude preveliko i da život u zemlji bude za sve snošljiv.

Za takvu reorganizaciju i ovakav metod štednje ima ali vrlo malo nade. To u toliko manje, jer ovakav način štednje ne bi odgovarao momentanim interesima onih koji vladaju i koji su već započeli onim drugim, za nas štetnim metodom, a pored toga mi u Parlamentu i u Vladi nemamo nikoga, tko bi se za ovakve naše zahtjeve svojski zauzeo. Da bi naši zahtjevi prorokili sebi put do uspeha nužno je: da se čvrsto i složno organiziramo u našu strukovnu organizaciju, u naš Savez Železničara Jugoslavije, a kod predstojecih izborova da isto kao jedan glasujemo za naše radnike socijalističke prestavnike, od kojih jedino možemo očekivati, da će u Parlamentu i u Vladi braniti nas i naše interese. Ovakva situacija našeg položaja nalaže nam, da budemo na polju ekonomski i političke borbe aktivni, jer su sva pitanja u vezi sa našim položajem koliko ekonomski toliko i politička. Samo sestrano i životom borbom možemo naprijed: da mjesto pogoršanja izvojujemo po boljšanje.

Ovaj referat druga Ponračića bio je od svih prisutnih iskreno pozdravljen i na sve je ostavio najbolji utisak. Posle ove velike i uspjele skupštine oživit će organizacija ne samo u Sisku več i u bližoj i daljnjoj okolici.

Zuti i njihov kongres.

Prigodom zadnjih njihovih dvaju kongresa mi smo ih oba puta objavili pod naslovom: »Tresla se brda — rodio se miš.« I ovoga puta bi takav naslov hotiranju njihovog kongresa najbolje odgovarao. Ta pored sve njihove pompe sa kongresom: »hiljadne prisutnih, dolazi ministar saobraćaja Milosavljević i njegov pomoćnik Boško Popović i slično, ipak u svemu tom ništa ozbiljnjog i stvarnog nema. Najmanje pak je to kakav železničarski kongres, gdje se govori o stanju železničara, bijedi železničara i slično, več je to obično skup s i zadovoljivim direkcijskim i ino birokratijom, koji se tu našao ne radi železničara već čisto radi sebe, da se malo pojigra i porazveseli i, što je najvažnije, duboko pokloni onima gore, koji sjede na još višim i najvišim stolicama. Koliko se tu i govori o železničarima i njihovom položaju, to je tek toliko da se vlasti ne dosjeti. Železničari, naročito oni niži i najbijedniji, učestvuju u tim kongresima samo u toliko, što od njih nasilno ustegnutim prinosima plaćaju ceh. Ništa više.

Uloga žutih nacionalnih železničara je za opće interese železničara mračna i vrlo kobna. To železničari sami iz godine u godinu najbolje osjećaju. Zuti paradiraju sa svojih 25.000 članova i ispred njih se pokornički klanjuju svima prema gore, a železničari pak iz dana u dan zapadaju u sve veću bijedu i nevolju. Za uklanjanje te bijede žuti ne poduzimaju potpuno ništa. Na sreću nastaje i to, da železničari ovu mračnu ulogu žutih počinju sve više uvidjavati i toga ormanznotog udruženja se otresati. To doduše ide teško, jer se članstvo silom vlasti i pretpostavljenih prijeći od istupa, nu ono ipak istupa. U koliko će više i prije istupiti, u toliko bit će bolje po njih i po sve ostale. Ali nakon istupa iz udruženja nesmisle se ruke turiti u džep i biti besposlen, več treba pristupiti u borbenе redove Saveza i nastojati, da u te redove pristupe i svi ostali.

Iz intervencij.

Vložene intervencije.

1. Radi preobremenitve premogarjev v strojini postali Celje, katerim se je upeljal turnus 16/24.

2. Radi povlašanja urnih plač onim tur-nus-premogarjem in strojnim delavcem, ki so v staležu postaj, v isti izmeri kot so se zvišale v kurilnicah.

3. Radi preuređitve uradnih ur zdrav-nika v Celju, da bo v bodoče ordiniral od 8—9 ure dopoldne.

4. Radi dodelitve prvih praznih stanovanj v koloniji Maribor onim, ki še sedaj stanujejo v vozovilih.

5. Radi izvršene regulacije urnih plač v signatni delavnicu, s katero se osobje ne strinja.

6. Ponovna intervencija pri Zagrebški direkciji radi povrtnite taks za zdravniške preglede v Sisku in radi rednega podlejanja dopustov.

7. Ponovna intervencija pri generalni direkciji radi izstavite legitimacij za osobje delavnic ter za prizadete v Nišu.

Odgovor direkcije na našo intervencijo radi vodenja statistike in mesečnih odmorov kretniškega in premikalnega osobja.

Dne 15. VII. 1927 smo predložili osebno direktorju spomenički gled:

1. vodenja statistike,

2. prostih dni kretniškega in premikalnega osobja, ker je bil izdan odlok, da naj vsakdo porabi redni dopust, oziroma da more dobiti ali samo redni dopust, ali pa samo proste dneve,

3. suspenzije sodrugov Pušnik, Miklošič in Korošec.

Na vlogo smo dobili sledeći odgovor:

Savez železničarjev Jugoslavije

Ljubljana, Marksov trg 2/II.

Na vlogo brez stevilke z dne 13. julija t. l., ki je bila izročena na direkciji osebno deputaciji dne 15. julija t. l., se naslovu sporoca:

1. Zadeve navedene pod točko 1. in 3. vloge so se obravnavale ustreno ob prički sprejema deputacije in je ta bila točno obveščena o stališču, ki ga direkcija v predmetu zavzema.

2. Zadevi pod točko 2. vloge se je z ozirom na prejšnje prošnje osobja ugledilo v toliko, da so bila udeleženim postajam z odlokom št. 34.371/27 z dne 27. julija t. l. dana navodila, uslužbencem dovoljevati mesečne in letne odmore po lastni uvidevnosti z ozirom na razpoložljivi staleži osobja in na določbe zakona in pravilnika.

Za direktorja: Schneller.

Uspeh je bil torej dosežen glede prostih dni.

Proste vožnje pa sploh niso odobrili. Ko pa je šla sedaj »Zvezca« v Suboticu, je dobila brezplačno vožnjo in 5—6 din dopusta in g. direktor v Ljubljani ni zahteval za ta dopust pismenih prošenj na direkcijo.

Kdo nam more razložiti, čemu dvojni različen postopek?

Iz centrale.

Vsem blagajnikom!

V zadnjem času so začele krajevne skupine pri odpošiljanju denarja na čekovni račun opuščati, na zadnji strani položnice označiti, zakaj se denar odpošlje. S tem se glavnemu blagajniku delo zelo otežkoča, ker mora iskati, zakaj je denar poslan.

Naročamo vsem blagajnikom, da v bodoča na zadnjo stran položnice vedno nalepijo znamko za 50 para in točno izpisajo, zakaj je znesek odposlan. N. pr.:

50 članov po 11 Din	550 Din
5 vpisnih	25 Din
2 koledarja	28 Din
	593 Din

Slike kongresa.

V začagi imamo še 20 velikih slik letošnjega kongresa. Opozorjam na nje sestre delegate in one podružnice, ki jih se niso naročile, da jih naroče.

Iz okrožnic.

Naročitev brezplačnih letnih dijaških kart za šolsko leto 1927-28.

Vsem službenim edinicam!

Službeni edinice naj vpošljijo sezname za izstavitev brezplačnih letnih dijaških kart, katere dobe dijaki, otroci uslužbencev, v smislu čl. 26 upustev v Sl. Nov. S. U. br. 8/1927. Seznami, sestavljeni v abecednem redu, naj obsegajo sledeće rubrike: 1. Priimek in ime uslužbencev, 2. službeni značaj, 3. ime otroka, 4. starost otroka (sam do 23. leta), 5. navedba šole, katero obiskuje, 6. navedba proge, 7. prazna rubrika za vpis številke nove karte in 8. oponbe. K točki 4. pripominjam, da je treba navesti točen datum (dan, mesec in leto) rojstva. Za otroke vpokojencev se ne izdaja teh kart.

Seznamom je predložiti potrdila o obiskovanju šole in stare, za preteklo šolsko leto izdane karte ter znesek po 1 Din za karto. — Brezplačne letne karte dobijo samo oni otroci, ki se vozijo dnevno redno iz kraja bivališča v kraj šole in nazaj, ne pa tudi oni, ki se vozijo domov le za nedelje in praznike, sicer pa imajo dijaško stan